KUNSTHØGSKOLEN I OSLO
OSLO NATIONAL ACADEMY OF THE ARTS

STYRESAK

Saksnr.: 63/19

Sakstittel: Budsjett 2020

Til:	**STYRET**
Fra:	Direktøren
Dato:	20.11.2019
Saksbehandler:	Seksjonssjef for virksomhetsstyring
Arkivnr:	

Saksutredning

- Statsbudsjett for 2020
- Budsjettprosessen
- Prioriteringer i budsjettet for 2020
- Forslag til fordeling av bevilgninger
- Andre forhold
- Forslag til vedtak

1. Statsbudsjett for 2020

Bevilgningstall
Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2020 (kap 260) er som følger:

	2019	**2020**
Saldert budsjett forrige år	347 705	**359 511**
Kompensasjon for lønns- og prisvekst	10 033	**11 383**
Avbyråkratisering og effektivisering	-1 743	**-1 802**
Resultatbasert uttelling	-388	**-801**
Andre endringer	3 904	**0**
	359 511	**368 291**

I tillegg har Regjeringen foreslått en bevilgning på kap 275 post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, på 5 mill kroner til å fornye verksteds- og sceneutstyr. Bevilgningen kan overføres. Merbevilgningen er en konsekvens av vårt forslag utenfor rammen i 2018.

Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2020 er ikke endelig og vi må midlertidig ta forbehold om endringer i tallene som følger Stortingets vedtak ultimo desember 2019.

Fradrag for effektivisering og avbyråkratisering
Departementet har lagt inn et fradrag på 1,802 mill. kroner, dvs. rundt 0,5 % av rammen for 2020. I perioden 2015 – 2020 er det gjort et samlet fradrag for effektivisering og avbyråkratisering med til sammen 11,073 mill kroner.

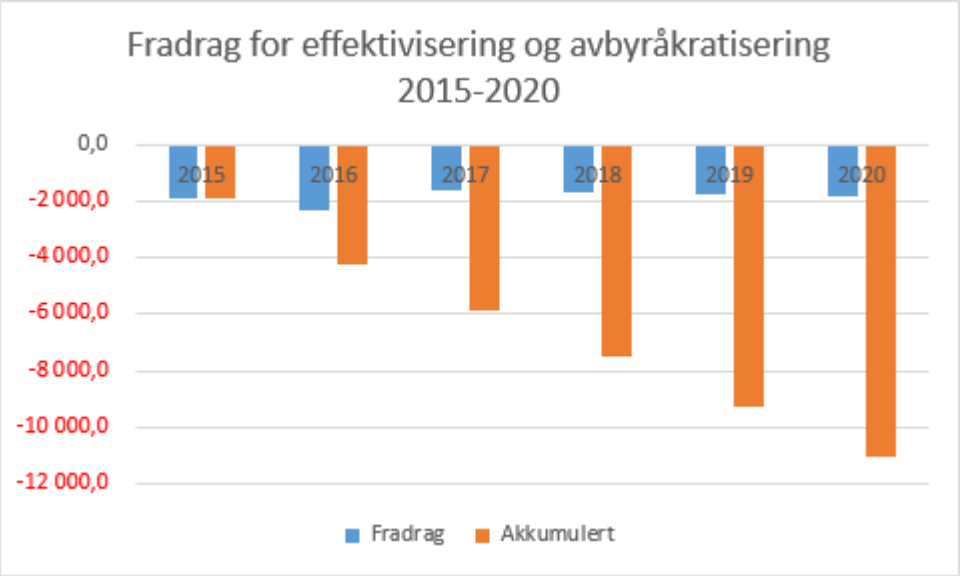

Resultatbasert omfordeling (RBO)
Deler av departementets bevilgning til universiteter og høgskoler er knyttet til endringer i institusjonens resultat innen utdanning og forskning sammenlignet med forrige periode. For Kunsthøgskolen i Oslo gjelder RBO bare for produksjon av doktorgradskandidater (og tidligere: kandidater fra stipendiatprogrammet).
Kunsthøgskolen hadde lavere produksjon av disse kandidater i 2018 enn i 2017. Dette gir et fradrag i budsjettrammen for Kunsthøgskolen for 2020 på ca 0,8 mill. Produksjonen av doktorgradskandidater i 2019 kommer til å være vesentlig høyere, slik at Kunsthøgskolens kan vente en vesentlig bedring i RBO-tildelingen for 2021.

Kompensasjon for lønns- og prisvekst
Departementet har lagt inn kompensasjon for lønns- og prisvekst med 11 mill. kroner, dvs. ca. 3,2 % påslag på saldert budsjett for 2019.

Nettoeffekten av lønns- og prisvekst, kutt og forventede økninger i store, faste utgiftsposter (husleie, energi og fastlønn) beregnes til -0,43 mill kr.

Reduksjon/økning i driftsbudsjetter 2020	**Beløp**
Kompensasjon for lønns- og prisvekst	11 383
Fradrag for avbyråkratisering og effektivisering	-1 802
Resultatbasert uttelling	-801
Økning i husleier og energi (budsjettforslag)	-3 716
Økning i fastlønn (budsjettforslag)	-5 499
Netto endring i driftsbudsjetter	**-435**

Budsjettprosessen

Plankalender for budsjettprosessen ble sendt ut til budsjettenhetene i uke 34 med informasjon om budsjetteringsverktøy, plan for budsjettprosessen, retningslinjer for prosessen og planrammer.

I forbindelse med fordelingen av planrammer til alle budsjettenheter, er det utarbeidet et budsjettnotat med klargjøring av rammebetingelser og interne prosesser for budsjettarbeidet.

Regjeringens forslag til statsbudsjettet for 2020 er orientert om i ledermøte, og arbeidet med saldering av antatt ramme er ferdigstilt i uke 47.

Forslaget til styret drøftes med tillitsvalgte i uke 48.

2. Prioriteringer i budsjettet for 2020

Hovedprioriteringen i 2020 er som tidligere år å oppfylle departementets kandidattall og høgskolens målsettinger. Mål og føringer for budsjettet presiseres i det årlige tildelingsbrevet fra departementet.

Som en del av den statlige UH-sektoren, må Kunsthøgskolen, enten som følge av lovpålegg eller som følge av sektorutvikling, foreta noen investeringer og prioriteringer som treffer budsjettet i 2020. Disse omtales kort under.

Ombud

Vi er pålagt å ha ordninger på plass for studentombud og personvernombud.
Som et alternativ til å tilsette egne ombud, har vi gått sammen med andre universiteter og høgskoler og etablert felles løsninger. Dette fører både til et bedre tilbud fordi det bygges opp fagmiljøer (gjerne juridiske), og fordi det er ordninger vi spleiser på. I 2020-budsjettet må KHiO finansiere sin andel av disse ordningene.

Digitalisering – felles investeringer i digitaliseringstiltak for utdanning

Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning (UNIT), har i 2019 varslet at det utarbeides ny handlingsplan for sektoren - «Felles investeringer i digitaliseringstiltak for utdanning». Formålet med handlingsplanen er å finansiere investeringer i fellestjenester som sektoren har prioritert. Innføringen av finansieringsmodell knyttet til dette vil gi konsekvenser for samtlige institusjoner og fellestjenester. Det betyr at statlige universiteter og høgskoler organisert under KD, betaler inn midler til felles investeringer for digitalisering i samarbeid med handlingsplan vedtatt av Digitaliseringsstyret.

Finansieringsmodellen som er innført, med engangsinnbetaling på 37,5 mill. kroner i 2020, fordeles på statlige UH-institusjoner med fordelingsnøkkel tilsvarende bevilgning fra KD. Vår andel av engangsbetalingen er ikke endelig fastsatt, men det fremgår av Digitaliseringsstyrets vedtak at beløpet må kunne forventes å være ca 1,6 mill. over to budsjettår. Det avsettes derfor foreløpig 0,8 mil i 2020.

Fullservice lønnstjenester

Kunsthøgskolen i Oslo innfører fullservicemodell lønnstjenester fra 1.1.2020. Vi er i dag basiskunde for lønnstjenester hos Direktoratet for økonomistyring (DFØ). Seksjon Virksomhetsstyring har gjennom våren 2019 undersøkt behovet og muligheten for å inngå avtale om utvidede lønnstjenester fra DFØ, og bli fullservicekunde.

Bakgrunnen for tiltaket er at Kunsthøgskolen i Oslo er en liten, sårbar institusjon, og det er viktig å sikre stabil, god drift på lønnstjenestene. Lønnsfunksjonen har i dag for mye å gjøre til at det lar seg løse innenfor ordinær arbeidstid. Tiltaket vil medføre besparelser på færre tapte refusjoner når DFØ avlaster medarbeidere ved Kunsthøgskolen i Oslo, og gi utvidet

kompetansemiljø/-nettverk gjennom samarbeid med DFØ. Dette blir særlig viktig fremover i en tid med store endringer i offentlig sektor innen økonomistyring. Tiltaket budsjetteres med 495 000 kroner per år.

Beredskap
Kunsthøgskolen har hatt et eget system for arbeid med sivilt beredskap som ikke er tilpasset departementets og øvrige sektors kommunikasjons-, varslings- og rapporteringsbehov. Som en av de siste institusjonene i sektoren, har vi nå anskaffet et system for kriseøvelse og -håndtering som brukes både oppover og på tvers i sektoren. Systemet vil bli implementert i 2020.

Andre prioriteringer

Kompetanseutvikling
I 2018-19 gjennomførte vi et medarbeiderutviklingsprogram på tvers av KHiOs avdelinger og seksjoner med ca 20 deltakere. Programmet ble støttet finansielt av DIFI og var en pilot både for oss og for sektor. Det er nå evaluert med svært gode resultater.

Det legges fremover opp til årlige felles kompetanseutviklingstiltak innrettet på hhv ledere og medarbeidere. Tanken er å alternere, slik at det er program for ledere annet hvert år og program for medarbeidere annet hvert år. Det avsettes ressurser i budsjettet til å gjennomføre et program årlig.

Arbeidet med «Fokus på utdanning», implementering av etiske retningslinjer osv vil fortsette i 2020, med kompetansehevende tiltak.

Grønt skifte
Det er igangsatt en kartlegging av mulige områder for å redusere «klimaavtrykket» for vår virksomhet. Konkrete tiltak gjelder energiøkonomisering, stengte lokaler om sommeren, fokus på reisevirksomheten vår, materialbruk, generelt dempe aktivitetsnivå (dempe forbruk) og lignende. Noen tiltak vil kunne kreve initiale investeringer.

Teknisk produksjon
Seksjon Teknisk produksjon (scener og verksteder) er underfinansiert og det har ikke vært budsjettert realistisk på lønnsbudsjettet i forhold til faktisk antall fast ansatte. En gjennomgang av eksisterende verksted- og scenekapasitet, har ikke anvist områder som kan reduseres og det må derfor avsettes midler for å sikre korrekt budsjettering. Det er tidligere redegjort for styret om saken. Siden beløpet som er holdt utenfor er relativt stort (ca 2-2,5 mill) er det bestemt å fase inn over en 3-års periode. I 2020 legges derfor inn 0,8 mill til formålet. Seksjon Teknisk produksjon må også fremover søke å effektivisere virksomheten, slik at problemet ikke øker.

3. Forslag til fordeling av bevilgninger

Budsjettrammen på 368,291 mill. kroner for 2020 foreslås fordelt i følgende hovedposter:

Sum avsetninger	6 491
Sum husleier og energi	147 316
Sum rektorat, direktør og styret	7 000
Sum seksjoner	89 001
Sum avdelinger	101 979
Sum fellestiltak forskning og ph.d.	16 504
Totalt	**368 291**

Avsetninger
Det er foreslått avsetninger på tilsammen 6,5 mill. kroner:

Avsetning til reserve (ufordelte midler)	2 305
Avsetning til investeringer	3 000
Felles investeringer i digitaliseringstiltak	386
Teknisk produksjon	800
Sum avsetninger	**6 491**

Kunsthøgskolen er pålagt å avsette til reserve for uforutsette utgifter. Avsetning til reserve for å dekke uforutsette kostnader i 2020, foreslås budsjettert med snaut 2 mill. kroner. Basert på erfaringer fra tidligere år, anslås dette beløpet å være i underkant av det som vil være behov for og styrking av reserven.

Det er ikke avsatt midler til lokale forhandlinger i 2020 sentralt i budsjettet, fordi alle enheter har fått et tillegg på 2 % for lønns- og prisvekst i 2020 lagt inn i rammene. Dette innebærer at enhetene selv bærer kostnadene for lokalt oppgjør i 2020 og helårsvirkningen.

Investeringer
Avsetning til investeringer foreslås til 3 mill. kroner for 2020. Dette vil medgå til innkjøp av IT-utstyr, utvikling av bygningsmassen, driftsinvesteringer og andre innkjøp knyttet til anleggsmidler for 2020.

Det ventes en sluttrapport fra arealgruppen i desember 2019. Det forventes at realisering av noen av de kortsiktige forslagene vil realiseres eller på begynnes i 2020.

Avsetning til «Felles investeringer i digitaliseringstiltak» er lagt inn med cirka 0,4 mill. kroner.

Husleie, energi og drift
Det er i budsjettprosessen lagt inn en foreløpig planramme på 147 mill. kroner. Dette innebærer en økning på 3,7 mill. kroner i forhold til budsjettet for 2019. Det er lagt inn forholdsvis høye faktorer for usikkerhet i rammen. Dette er med hensyn til justeringen av helårsvirkningen av husleiekostnadene i 2019, som vil få helårsvirkning for 2020. I tillegg knytter det seg stor grad av usikkerhet med hensyn til energikostnadene (elektrisitet og fjernvarme), som har hatt en svært sterk stigning det siste året.

Kunsthøgskolen belastes for eierens driftskostnader når det gjelder bl.a. drift av tekniske anlegg. Vi betaler et akontobeløp per måned basert på foregående års forbruk. Det foretas avregning i januar/februar for foregående års virksomhet. Dette innebærer at vi ikke kjenner kostnadene i 2019 før året har gått, og det knytter seg følgelig stor grad av usikkerhet med hensyn til hva som vil bli belastet i 2020.

Faglig virksomhet
Faglig virksomhet består av to deler: avdelingenes virksomhet, og fellestiltak for forskning og doktorgradsutdanning

Faglig virksomhet er så langt som mulig forsøkt skjermet fra økte fellesutgifter for KHiO. Avdelingene er tildelt planrammer på til sammen 101,979 mill. kroner. Dette er en økning på 2 mill. kroner, eller 2,0 % fra 2019.

Fellestiltak for forskning og doktorgradsutdanning inkluderer programkostnader, prosjektkostnader og fastlønn til doktorgradsstipendiater samt felles KUF-midler. Som det fremgår av nedenstående tabell øker rammen for forskning med 0,3 mill. kroner, en

tilsvarende økning for lønns- og prisvekst sett i forhold til andre enheter for 2020. Det foreslås ingen reduksjon i avsetning av KUF-midler fra 2019 til 2020.

Virksomhet	Ramme 2019	Lønns- og prisvekst	Ramme 2020
Avdeling Dans	20 026	401	20 427
Avdeling Design	19 451	389	19 840
Avdeling Kunstakademiet	14 121	282	14 403
Avdeling Kunst og håndverk	22 249	445	22 694
Avdeling Operahøgskolen	7 627	153	7 780
Avdeling Teaterhøgskolen	16 505	330	16 835
Sum avdelingenes virksomhet	**99 979**	**2 000**	**101 979**
KUF-midler	1 000	-	1 000
Doktorgradsutdanning	15 200	304	15 504
Sum fellestiltak forskning/ph.d	**16 200**	**304**	**16 504**

Samtlige fagavdelinger har i sine virksomhetsrapporter for 2019 redegjort for en situasjon med strammere rammer og problemer med å prioritere felles områder som kompetanseutvikling og felles tiltak for ansatte.

Ledelse, administrasjon og fellestjenestene
Det foreslås ingen endring i forhold til ramme for rektoratet, direktør og styrets godtgjørelser for 2020 sett i forhold til budsjettramme for 2019. Rektorats ramme på 3,67 mill. kroner er medregnet en stilling knyttet til en forskningsleder (0,75 årsverk) som har sluttet i høst 2019 etter engasjementet, tilsvarende 1 mill. kroner. Redegjørelse for en mulig omdisponering av midlene eller vakant stilling, vil fremgå i en egen S-sak.

Andelen av samlet ramme for administrasjon og fellestjenester økes med 2 % fra 2019 til 2020. Dette er antakelig ikke tilstrekkelig til å dekke opp for lønns- og prisvekst i 2020, samt nye tiltak for effektivisering av fellestjenester og virksomhet. Det vil derfor skape utfordringer knyttet til budsjettrammene for samtlige seksjoner i 2020. Det er lagt inn noen forutsetninger om besparelser (f. eks kutt i stilling ved etablering av servicetorget) som det viser seg å være vanskelig å realisere.

Fellestjenestene budsjetteres i 2020 samlet under en ramme. Direktøren har fullmakt til å foreta fordeling til seksjonene på et senere tidspunkt.

4. Andre forhold

Studentopptak studieåret 2020-2021
Det legges opp til et samlet opptak av 230 studenter for studieåret 2020-2021. I dette tallet ligger 20 studenter på PPU under Avdeling Dans. Kunsthøgskolen har forpliktet seg til å øke kandidatproduksjonen til 20 på PPU innen 2020, og dette krever normalt et opptak på minst 20 studenter.
Bortfallet av opptak til mastergradsstudiet i teater i 2020 vil føre til en reduksjon i kandidatproduksjonen for Kunsthøgskolen i 2022. Prognosen for 2022 viser en kandidatproduksjon på 176. Til sammenligning er departementets krav til Kunsthøgskolens kandidatproduksjon i 2019 194 kandidater.

5. Oppsummert

Kunsthøgskolen i Oslo disponerer en budsjettramme på 368,291 mill. kroner for 2020. Styret står fritt til å fordele midlene internt i virksomheten.

Det har i 2019 vært gjort en betydelig innsats for å komme i balanse økonomisk. Samtlige avdelinger og seksjoner har arbeidet for å kutte kostnader og samtidig få på plass løsninger som er holdbare og fremoverrettet.

Stadig økning i fradragene for avbyråkratisering og effektivisering skaper samlet sett en krevende situasjon for vår virksomhet. Vi påføres stadig nye kostnader på grunn av nye lovkrav, sektorutvikling, ikke fullt ut kompenserte lønnsoppgjør, krav om dokumentasjon og utvikling av kvalitet osv. Disse kravene er hver for seg fullt forståelige og viktige. Samlet sett utfordrer den økonomiske siden imidlertid det handlingsrommet vi burde hatt, når faste utgifter til lønn og drift er betalt.

Forslag til vedtak

Styret foretar denne foreløpige fordelingen av budsjettrammer for 2020:

	1000 kr
Investeringer	3 000
Reserve og felles digitaliseringstiltak	3 491
Husleie, energi og drift	147 316
Rektorat fastlønn og drift	3 670
Styret - møter og drift	1 234
Direktør	2 096
Fellestjenester (samlet)	89 001
Avdeling Dans	20 427
Avdeling Design	19 840
Avdeling Kunstakademiet	14 403
Avdeling Kunst og håndverk	22 694
Avdeling Operahøgskolen	7 780
Avdeling Teaterhøgskolen	16 835
KUF-midler	1 000
Doktorgradsutdanning	15 504
Samlet budsjett for 2020	**368 291**

Det knytter seg usikkerhet til Stortingets endelige vedtak om budsjettet for 2020.

Styret godkjenner at bortfallet av opptak til mastergradsstudiet i teater gir budsjettmessige konsekvenser og reduksjon i kandidatproduksjonen for 2022.

Styret ber direktøren utrede og fremlegge en sak på første styremøte i 2020 om konsekvensene av Stortingets endelige vedtak, budsjettvirkningen og andre budsjettmessige virkninger. Styret fatter på dette grunnlaget vedtak om endelig budsjettfordeling for 2020.

Styret legger foreløpig disse opptakstallene for 2020 til grunn:

Studieprogram	**Opptak 2020**	**per avdeling**	**Avdeling**
Bachelor i jazzdans	8		
Bachelor i klassisk ballett	8		
Bachelor i samtidsdans	8		
Master i koreografi	0		
Master i dans	0		
PPU i dans/teater	20	44	Dans
Bachelor i interiørarkitektur og møbeldesign	12		
Bachelor i kles-og kostymedesign	12		
Bachelor i grafisk design og illustrasjon	12		
Master i design	24	60	Design
Bachelor i billedkunst	24		
Master i billedkunst	18	42	KA
Bachelor i medium- og materialbasert kunst	32		
Master i medium- og materialbasert kunst	22		
Master i kunst og offentlige rom	6	60	KH
Årsstudium i opera/(3-årig bachelor)	6		
2-årig operastudium på bachelornivå	0		
Master i opera	8	14	Opera
Bachelor i skuespillerfag	10		
Bachelor i regi	0		
Master i teater (hvorav 2 CDPR)	0	10	Teater
Sum opptakskapasitet	**230**	230	